

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Cc
Minister Hermans (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
Minister Sterk (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport)

Onderwerp: Zorgzame gemeenschappen voor ouderen

24 februari 2026

Geachte leden van de vaste Kamercommissie VWS,

Op 3 maart debatteert u over de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. We zijn verheugd dat de nieuwe coalitie wil investeren in zorgzame buurten en gemeenschapsontwikkeling waardoor ouderen langer thuis kunnen wonen met passende ondersteuning. Wij – de leden van ActiZ, Aedes, Alzheimer Nederland, ANBO-PCOB namens de Seniorencoalitie, Sociaal Werk Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Zorgverzekeraars Nederland - bouwen momenteel al volop aan zorgzame gemeenschappen voor senioren, bijvoorbeeld in de vorm van Thuisplusflats in Rotterdam¹ en Lang Leven Thuisflats in Amsterdam². Hier werken (buurt)bewoners, woningcorporaties, een (vaak preferente) zorgaanbieder en welzijn samen aan een levendige woongemeenschap waarbinnen ouderen lang en met plezier zelfstandig kunnen wonen, ook als hun zorgvraag stijgt.

Wij staan klaar om samen met het nieuwe kabinet dit voornemen vorm te geven. We hebben wel zorgen, want de toekomst van veel van deze zorgzame gemeenschappen staat op het spel door het gebrek aan structurele financiering³. Zorgzame gemeenschappen vragen langdurige inzet op community building, coördinatie en samenwerking. De nieuwe coalitie maakt hier geen structurele middelen voor vrij. Daardoor is het op dit moment onduidelijk hoe deze projecten volgend jaar gefinancierd worden. Ook de groei van het aantal initiatieven wordt hierdoor erg beperkt, terwijl de vergrijzing juist om meer aanbod vraagt.

Met deze brief vragen wij u aandacht te vestigen op het belang van structurele financiering van zorgzame gemeenschappen voor ouderen⁴.

¹ [Thuisplusflat | www.rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl)

² [Lang Leven Thuisflats](#)

³ Veel zorgzame gemeenschappen worden op dit moment gefinancierd met tijdelijke middelen zoals SPUK-DOS en SPUK-AZWA.

⁴ Wij benadrukten het belang van zorgzame gemeenschappen eerder in de [brief aan de informateur](#) en als reactie op de plannen van het voormalige kabinet [voor terugkeer van verzorgingshuizen](#)

Waarom willen we investeren in zorgzame gemeenschappen?

- Ze bevorderen het **welzijn en geluk van ouderen**. Volgens prognoses van het RIVM neemt het aantal 75-plussers dat zich eenzaam voelt in 2040 met 92 procent toe t.o.v. 2018⁵, mede doordat steeds meer ouderen langer alleen thuis wonen. Inzetten op gemeenschapszin binnen woonvormen waarin ouderen zelfstandig wonen gaat deze eenzaamheid tegen.
- Zorgzame gemeenschappen dragen op twee manieren bij aan de nodige **verlichting van de formele ouderenzorg** en het waarmaken van de voorgenomen Wlz-besparing oplopend tot 1 miljard per jaar.
 - Door het stimuleren van onderling contact, actief blijven deelnemen aan de gemeenschap en het ondersteunen van elkaar zien we dat het beroep van ouderen op de formele zorg afneemt. Eerste analyses van Zilveren Kruis over de periode 2021-2024 laten zien dat een kwart minder mensen in Lang Leven thuisflats doorstromen vanuit een MPT, VPT of pgb naar een verpleeghuis dan vanuit de thuissituatie. Ook is het verblijf na een directe opname of na eerste een periode met MPT ca. 60 dagen korter als iemand eerst in Langer thuisflat heeft gewoond.
 - Bovendien is er vaak sprake van een preferente zorgaanbieder, waardoor er een vast zorgteam op locatie werkt. Dat vermindert de administratieve lasten en zorgt ervoor dat de reistijd van personeel vanwege versnippering van klanten grotendeels wegvalt.
- Zorgzame gemeenschappen zijn hard nodig om **de ouderenzorg in de toekomst toegankelijk te houden**: het aantal tachtigplussers zal verdubbelen van 900.000 (2024) naar 1,8 miljoen (2040). Ook het aantal mensen met dementie verdubbelt naar ruim een half miljoen in 2040. Ongewijzigd beleid betekent dat het aantal mensen werkend in de ouderenzorg moet verdubbelen van 350.000 naar 700.000⁶. Dat is volstrekt onhaalbaar: er zijn nu al grote tekorten op de arbeidsmarkt⁷.

Oproep: zet u in voor de structurele financiering van zorgzame gemeenschappen

Alleen met stabiele bekostiging kunnen we bovenstaande voordelen duurzaam realiseren en opschalen. Als we het welzijn en de toegang tot zorg voor ouderen in de toekomst willen borgen moeten we daar nu actie op ondernemen. Wij vragen u daarom de beweging naar zorgzame gemeenschappen te ondersteunen door in de Kamer aandacht te vestigen op het belang van structurele financiering, het helder beleggen van taken en rollen in deze en structurele middelen voor zorgzame gemeenschappen op te nemen in de begroting van 2027.

We zijn zeer bereid om één en ander nader toe te lichten. Voor vragen kunt u terecht bij Steven Schotte, hoofd belangenbehartiging van ANBO-PCOB.

Ondertekend namens ActiZ, Aedes, Alzheimer Nederland, ANBO-PCOB namens de Seniorencoalitie, Sociaal Werk Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Zorgverzekeraars Nederland

⁵ <https://www.volksgezondheitoekomstverkenning.nl/c-vtv/trendscenario-update-2020/bredere-uitkomsten-van-gezondheid>

⁶ [Zorg om banen in de ouderenzorg - PBL Planbureau voor de Leefomgeving](#)

⁷ [Personeelstekort in zorg en welzijn tegengaan | Werken in de zorg | Rijksoverheid.nl](#)